

Pavel Finger,
CRIF – Czech Credit
Bureau
Neinformovanost
ohrožuje zdravé
podnikání

Externí financování
je pro udržení cash flow nutnost

Neinformovanost ohrožuje zdravé podnikání

Podnikání v Česku vyžaduje rok od roku větší úsilí. Podnikatelé jsou nuceni vyrovnat se s konkurencí, zvyšující se DPH či s legislativní nestabilitou, v zájmu vlastního přežití musí uvážlivěji volit své obchodní partnery. Status quo ale přináší i pozitivní efekt – majitelé firem i manažeři musí chtít nechtě přijmout základní principy řízení rizik. O tom, jaké druhy obchodních informací mohou být pro úspěch byznysu klíčové a jak s nimi pracovat, hovoří člen představenstva společnosti CRIF – Czech Credit Bureau Pavel Finger.

CRIF – Czech Credit Bureau je jakýmsi arbitrem bezpečných a naopak rizikových obchodních vztahů. Jak ze své pozice vnímáte stávající podnikatelské prostředí v Česku?

Současná situace je rozhodně jiná, než byla v době ekonomického růstu. Dokazuje to i zvyšující se počet bankrotů firem, což považuji za dost jednoznačné kritérium. V minulém roce jsme zaznamenali téměř 3 700 firemních bankrotů, v meziročním srovnání jde o nárůst zhruba o 46 procent oproti roku 2011. Stávající podmínky pro podnikání se negativně projevíly jak u obchodních společností, tak především na bankrotech fyzických osob podnikatelů.

Podnikání v Česku také výrazně ovlivňují některé kroky naší vládnoucí reprezentace. V tomto směru určitě nemůžeme být spokojeni. Nárůst DPH, a zejména legislativní nestabilita nevytváří dobrý základ pro úspěšné podnikání. Obdobné je to s novelou zákona o DPH a institutu reverse-charge, který přenáší problémy nepoctivých podnikatelů na ty, které své povinnosti plní.

Příznivé podnikatelské prostředí by mělo firmám a živnostníkům garantovat vymahatelnost práva a určitou transparentnost, která zaručí fungování tržních mechanismů. Ani jedna z těchto podmínek u nás není dostatečně splněna. U vymahatelnosti práva stačí poukázat na nedávnou nezodpovědnou amnestii pana prezidenta Klause, která podnikatelskému prostředí rozhodně nepomohla. Takové okolnosti nejvíc dopadají na malé podnikatele, kteří se nemají jak bránit, nemají za sebou lobbistické skupiny, nemohou si dovolit najmout drahé právní kanceláře, aby v právní situaci, kterou tu dnes máme, dosáhli uspokojivého výsledku.

Zaznamenáváte tedy v dnešní rizikové době větší poptávku po vašich službách?

Zcela jednoznačně ano. Z hlediska našeho obchodu je to samozřejmě dobře, ale z pohledu výkonu naší ekonomiky to rozhodně dobře není. Nicméně by bylo žádoucí, aby podnikatelé i do budoucna dodrželi zdravou míru kontrolních mechanismů, které souvisejí s řízením rizika při obchodních vztazích.

Pokud chce podnikatel prověřit důvěryhodnost svého obchodního partnera, může se spolehnout pouze na data z veřejně dostupných databází?

Množství dat ve veřejných databázích není v České republice zrovna zanedbatelné a vytváří dobrý základ, tady je potřeba státní správu spíše pochválit. Na druhou stranu, a to souvisí opět s vymahatelností práva, mají podnikatelé povinnost ukládat své účetní závěrky do sbírky listin. Tuto povinnost ale plní pouze zhruba čtyřicet procent firem, což jistě není uspokojivé. Tato skutečnost totiž snižuje možnosti si své obchodní partnery prověřovat.

Informací je tedy relativně dostatek, je však potřeba s nimi umět pracovat a správně je vyhodnotit. K tomu slouží nástroje, které vytvářejí přidanou hodnotu. Jsou to různé scoringové a ratingové systémy, které jsou schopné generovat hodnotící indexy, grafy mapující současné i předešlé majetkové a personální vazby tak, aby bylo na trhu co nejvíce jasné, kdo je kdo. Tyto nástroje přispívají k efektnějšímu fungování trhu, protože pomáhají předcházet negativním událostem, které vznikly pouze kvůli nedostatečné transparentnosti.

Vaše informační databáze Cribis dokáže tyto údaje postihnout velmi komplexně. Co chtějí podnikatelé nejčastěji vědět?

Nejčastěji jsou to takzvané varovné informace, tedy informace, které mají negativní charakter. Typickým příkladem je okamžik, kdy se protistrana ocitne v insolvenční, záznam v databázi exekucí nebo dluh vůči VZP. Mohou to být ale také informace o sídle firmy, které je vedeno v panelovém domě společně s dalšími třiceti společnostmi. Může to být informace o tom, že vlastník společnosti má adresu na městském úřadě nebo že jsou pohledávky jeho firmy vymáhány inkasními agenturami. Všechny tyto údaje o obchodním partnerovi hodně prozradí a mají vyvolat jistou obezřetnost ve vzájemných obchodních vztazích.

Jak konkrétně tato služba funguje?

Zájemci si koupí přístup do webové aplikace a mohou si buď prověřit protistranu ad hoc dle své aktuální potřeby, nebo si nastaví pravidelný monitoring podle konkrétního IČO. Uživatel tím získává přehled, co se u zvolených firem v průběhu času změnilo. Kromě zmiňovaných varovných informací se klient dozví třeba i to, že protistrana předala účetní závěrku do sbírky listin a že je možné do ní nahlédnout.

Dnešní turbulentní ekonomika či sezonnost často vedou k tomu, že se firma dostane do červených čísel. Jak se toto promítá do celkového hodnocení daného subjektu?

Žádná společnost by neměla být dlouhodobě v červených číslech. Může se to stát, ale tak maximálně jeden dva roky. Dlouhodobá červená čísla vždy signalizují problém. Za takové situace klesá vlastní kapitál společnosti a dochází k jejímu předlužení.

Existují nějaké indicie, které okamžitě napoví, že je protistrana nespolehlivým partnerem?

Rozhodně bych nedoporučoval činit okamžitý závěr na základě jedné informace. Doporučuji využít systém, jako je zmíněný Cribis, který je schopen globálnějšího vyhodnocení a kombinuje několik informačních zdrojů. Jednoznačným ukazatelem je vyhlášení konkurzu, významnou informací jsou pohledávky vůči zdravotním pojišťovnám nebo státu. Ale ani to nemusí nutně znamenat fatální problém. Snadnou orientaci v tom, nakolik je situace u té které firmy závažná, nabízí v systému Cribis takzvaný semafor. Pokud je firmě přidělena červená barva, znamená to poměrně zásadní negativní skutečnosti. Žlutá barva upozorňuje na nedostatečnou informační hodnotu, kdy je potřeba prověřit další ukazatele. Zelená pak uživateli říká, že databáze nezaznamenala žádnou negativní zprávu. Ani to však neznamená, že by onen partner nemusel být dál monitorován.

Projekt pražské hospodářské komory Rating MSP, na kterém vaše společnost participuje, má být jakousi osvětou, má přesvědčit žadatele o dotace či provozní úvěry, že je dobré dopředu znát kondici své firmy. Jaká je skutečnost?

Tento projekt vnímám jako významný příspěvek k již zmiňované transparentnosti trhu. Řekl bych, že jeho důležitost v posledních měsících roste. Ratingem podnikatel jednak získá určitou zpětnou vazbu o své situaci a zároveň jistotu, že může žádat banky o finance na svou činnost. Rovněž se dozví, jak na něj bude pohlížet stát, bude-li žádat o dotaci ze strukturálních fondů EU či z jiných dotačních titulů. V poslední době se stát začíná chovat jako zodpovědný hospodář a uvědomuje si, že pokud někomu svěří dotační prostředky, měl by to být ekonomicky zdravý subjekt. To považuji za velmi významný obrat.

Rating pražské hospodářské komory má desetiletou tradici a je vypracován na stejné úrovni, na jaké ho zpracovávají velké banky. Vzhledem k tomu, že výstup z ratingu má vysokou vypovídací hodnotu, podnikatel se jeho prostřednictvím dozví řadu věcí o situaci firmy a možných zlepšení. Není to zdaleka jen samotný ratingový stupeň.

Které segmenty výroby a služeb jsou nejvíce ohrožené?

Nejjednodušší je opět vyjádření z hlediska bankrotů. Z obchodních společností je na tom nejhůře obor pohostinství, služby a obchod, který se na celkovém objemu bankrotů podílí šedesáti procenty. Významně se zhoršuje také stavebnictví, což je asi všeobecně známá informace. V tomto oboru vzrostl počet bankrotů meziročně o 17%.

Nedávno jste byl jmenován do představenstva Hospodářské komory hl. m. Prahy, máte na starosti sekci malých a středních podniků. Jak hodláte tuto funkci naplňovat?

V této chvíli se sekce malých a středních podniků nachází ve fázi konstituce, sestavujeme tým, který bude ve prospěch těchto firem pracovat. Zaměříme se na finanční vzdělávání a prostřednictvím Ratingu MSP chceme přispívat k transparentnosti podnikatelského prostředí nejen v Praze, ale v celé České republice.

Dó činnosti sekce ale patří i další aktivity. Chystáme se například oslovit některé známé ekonomy a uskutečnit s nimi sérii kulatých stolů, na kterých by se řešily některé problematické otázky. Společnost CRIF – Czech Credit Bureau je připravena pro tyto diskuze dodat podklady, aby se dalo hovořit o palčivých problémech malých a středních podniků v širokém záběru. ■

Kateřina Bártová

Pavel Finger byl před nedávnem jmenován členem představenstva pražské hospodářské komory. Z titulu předsedy Sekce pro malé a střední podnikání HKP se zaměřil na finanční vzdělávání podnikatelů a prostřednictvím Ratingu MSP chce přispívat k transparentnosti podnikatelského prostředí nejen v Praze, ale v celé České republice.

CRIF – Czech Credit Bureau

Společnost CRIF – Czech Credit Bureau je zakladatelem Bankovního a Nebankovního úvěrového registru v České republice. Dodává také řešení pro řízení úvěrových rizik, provozuje nástroje pro ratingová a scoringová hodnocení různých typů subjektů a poskytuje informace o firmách prostřednictvím portálu Cribis. Jediným akcionářem společnosti je skupina CRIF, která byla založená v roce 1988 v italské Bologni a v současné době jde o jednoho z největších provozovatelů úvěrových registrů a systémů pro podporu úvěrového rozhodování na světě.

Ing. Pavel Finger, MBA

více než 10 let působí ve společnosti CRIF – Czech Credit Bureau jako člen představenstva odpovědný za oblast obchodních informací a ratingových systémů. Je členem představenstva HKP a předsedou Sekce pro malé a střední podnikání a národním koordinátorem evropského sdružení pro aplikaci operačního výzkumu v bankách Eurobanking, kde pravidelně prezentuje zajímavé projekty. Působí také jako člen zkušební komise pro certifikaci odhadců nemovitostí při BIVŠ.